

dokument

Kultur- og kirkeopp. KI	
Saksnr. 200400545	Dato 08.09.04
Kode Ki-001	Beh. KRS

Til
Kirke- og kulturdepartementet

Pb 8030 Dep
0030 OSLO

[Vår dato:
07. september

[Vår ref.:
04-0415-317

[Deres dato:

[Deres ref.:
2004/0545 KI
TMR/ael

[Saksbehandler:
mhh

FORSLAG TIL ENDRINGER I KL § 36

Kirkens Arbeidsgiverorganisasjon har mottatt forslagene til endringer i kl § 36 til høring. KA har behandlet forslagene på sitt styremøte lørdag 4. september 2004.

Høringsuttalelsen følger vedlagt.

Med vennlig hilsen

KIRKENS ARBEIDSGIVERORGANISASJON

Frank Grimstad
Adm. dir.

Kirkens Arbeidsgiverorganisasjon

Adresse:
Karl Johans gate 35
0162 OSLO

Telefon 23 31 04 40
Telefax 23 31 04 50

Nettsted: www.ka.no
E-post: ka@ka.no

Org.nr.: NO 971 273 003 MVA
Kontonr.: 3000 15 30344

Høring vedr. kl § 36 – Høringsuttalelse fra KA's styre

Forslag om innskrenkning i adgangen til å legge konfirmasjonsopplæring til skolens tid

Forslaget innebærer en innstramning av gjeldende regelverk, slik at det lovfestes krav om "særskilte grunner" for at konfirmasjonsopplæring skal kunne legges til skolens tid. Forslaget innebærer videre at beslutningen om slik bruk av skoletiden skal tas av kommunen og ikke som i dag av kommune og kirkelig myndighet i fellesskap.

KA gir sin tilslutning til at det blir innført krav om særskilt begrunnelse for å legge konfirmasjonstiden til skoletiden både ut fra en forståelse av skolens mandat og oppgave, men også av respekt for den kirkelige undervisnings egenart. Den pedagogiske og kirkelige profil konfirmasjonsopplæringen er ment å skulle ha i henhold til gjeldende konfirmasjonsplan, er ikke forenlig med å ha hele konfirmasjonsopplæringen i skoletiden. Fra Den norske kirkes side har det derfor vært en forutsetning at deler av konfirmasjonsopplæringen legges utenfor skolens tid og skolens lokaler.

For å sikre alle døpte lik mulighet for å delta i kirkens konfirmantundervisning, mener KA imidlertid at det er nødvendig å videreføre den mulighet kl § 36 har gitt til å samordne deler av konfirmasjonsopplæring med skolens undervisning. Det viktigste for kirken vil her være muligheten for fortsatt å kunne organisere konfirmantundervisningen innenfor den tidsramme som reguleres gjennom skoleskyssordningen og i skolens lokaler. Ungdommer bosatt i grisgrendte strøk og ungdommer med særskilte behov vil ellers kunne få et vesentlig dårligere kirkelig undervisningstilbud dersom denne muligheten opphører. Utgiftene til ekstra skyss som vil måtte påføres den enkelte konfirmant vil også kunne bli betydelig. KA vil understreke at en eventuell opphevelse av § 36 vil måtte forutsette en nærmere utredning av økonomiske kompensasjonsordninger og av kommunenes økonomiske forpliktelser overfor den lokale kirke, jf. kl § 15.

Hvorvidt ordningen med å legge konfirmantundervisningen til skolens lokaler og innenfor skoleskyssordningens tidsrammer nødvendigvis medfører at man må "ta" timer fra skolens timetall på 9. klasse-trinn, vil KA reise spørsmål om. Dette er ikke problematisert i høringsnotatet og det antas at en i en del tilfeller vil kunne legge konfirmasjonsundervisningen etter avsluttet skoledag og likevel få samordnet dette med skoleskyssen. Lovhjemmelen for fortsatt å kunne ta av skolens tid, bør likevel videreføres.

KA støtter forslaget om å overlate spørsmålet om bruk av skoletiden til lokalsamfunnet som det mest egnede nivå til å fastsette brukerorienterte og praktiske løsninger på de sammensatte problemstillinger som denne saken reiser. KA finner det rimelig at den endelige avgjørelse i denne saken legges til kommunen.

KA etterlyser imidlertid en tydeliggjøring i kl av de lokale kirkelige ansvarsforhold på området. I gjeldende § 36 refereres det til "rette kirkelige myndighet" som sammen med kommunen avgjør spørsmål knyttet til bruk av skoletiden til konfirmasjon. KA finner det naturlig å fortolke kl § 14 dithen at det i fremtiden vil være kirkelig fellestråd som vil bli ansvarlig for å innhente samtykke fra den aktuelle kommune, på bakgrunn av de lokale konfirmantplaner som er fastsatt i de respektive menighetsrådene i kommunen. Fellestrådet bør derfor eksplisitt nedfelles som ansvarlig kirkelig myndighet i formuleringene i § 36.

KA er kjent med at mange kommuner i dag har delegert sin myndighet på området til rektor ved den enkelte skole og at avklaringene på området skjer direkte mellom rektor og sokneprest/menighetsråd. En tydeliggjøring av formelle ansvarsforhold der fellestrådets generelle ansvar for å ivareta soknens interesser overfor kommunen blir fastholdt, er ikke til hinder for å videreføre en slik praksis der dette er naturlig og fungerer tilfredsstillende.

Med hensyn til likebehandling av andre trossamfunn støtter KA at også andre trossamfunn kan omfattes av samme ordning og gis anledning til å legge sin opplæring til skoletiden. Høringsbrevet kan imidlertid gi inntrykk av at kravet til "særskilt begrunnelse" ikke omfatter andre tros- og

livssynsamfunn men at det for disse er tilstrekkelig at de "har interesse av det" (s. 3). KA vil mene at det ut fra prinsippet om likebehandling må stilles krav om særskilt begrunnelse for en slik ordning overfor alle trossamfunn. KA antar at dette forhold må reguleres særskilt i Lov om trdomssamfunn.

Adgang til å legge trosopplæring i skolefritidsordningen

Forslaget innebærer at kommunene gis adgang til å bestemme at trosopplæring kan inngå i skolefritidsordningen.

Stortinget har lagt til grunn at trosopplæring ikke skal gjennomføres i åpningstiden for skolefritidsordningen. Kirken har ønsket å legge deler av trosopplæringen til samme tidsrom, men ikke nødvendigvis som del av SFO-ordningen. Det handler primært om hensynet til barna, at de ikke har for mange arrangementer etter kl.17:00, og hensynet til foreldrene og deres ønske om at familiene kan være mer samlet om ettermiddagen.

KA oppfatter det slik at tidsrommet fra siste skoletime (ca. kl. 13/14:00) og frem til SFO-tidens slutt (ca. 17:00) selvsagt ikke "eies" av SFO/kommunen. Hvem som helst, inklusive Den norske kirke, har selvsagt anledning til å tilby organiserte aktiviteter, inkludert trosopplæringstilbud, til barn i dette tidsrommet. Kommunen kan ikke hindre foreldrene i å bytte ut skolefritidsordningen et visst antall timer for å la kirken gi barna omsorg og tilsyn denne tiden, en mulighet andre trossamfunn allerede benytter seg av. Andre foreldre benytter seg ikke av hele åpningstiden, i ferier eller hvis familien har andre planer. Kirken må selvsagt også kunne tilrettelegge deler av arbeidstiden for sitt trosopplæringspersonell til "vanlig" arbeidstid på hverdager.

Stortingets forutsetning om at trosopplæring ikke skal gjennomføres i åpningstiden for SFO, forstås av KA som en sperre mot at tilbud om trosopplæring inngår i selve skolefritidsordningen. Det er denne forutsetning departementet ønsker å lempe noe på gjennom forslag om en ny tilføyelse i kl § 36.

Den beste organiseringen av trosopplæringstiltak vil ut fra KA's vurdering være knyttet til kirkens egne lokaler og særegne kulturmiljø. Erfaringene fra annen kirkelig undervisning er at der hvor man klarer å skape helhetlige opplevelseshver, med muligheter for ulike arbeidsformer, fungerer opplæringen best.

KA støtter imidlertid Regjeringens forslag om å åpne opp for lokale tilpasninger når det gjelder å la enkelte tiltak innenfor trosopplæringen inngå i SFO-ordningen. For den lokale kirke vil det være avgjørende å forsøke å tilrettelegge like muligheter for alle døpte barn til å kunne delta i kirkens trosopplæring. Trosopplæringsreformen legger opp til en satsning akkurat for den aldersgruppen som omfattes av skolefritidsordningen og muligheten for å organisere noe aktivitet innenfor eller i samarbeid med SFO, vil være tjenlig både for barna og i forhold til praktisk tilretteleggelse/organisering, skyssutgifter etc. Som for konfirmasjonsundervisningen er det særlig barn som bor i grise-grendte strøk og barn med særskilte behov som vil ha størst glede av at det etableres samarbeid og åpnes opp for koordinering mellom ulike instanser i nærmiljøet.

KA støtter forslaget om at samtykket til en slik ordning og omfanget av denne gis av kommunen. Lokalsamfunnet er også på dette området det mest egnede nivå til å fastsette brukerorienterte og praktiske løsninger. Gjennom dette sikres kommunen også den nødvendige kontroll med virksomheten og vil samtidig kunne utvikle arenaer for positiv dialog med de ulike tros- og livssynsamfunnene som er etablert i kommunen og gjennom dette også bidra til å håndtere flerkulturelle utfordringer i lokalsamfunnet.

Fra kirkelig hold vil KA anføre samme argumentasjon som for konfirmasjonsundervisningen, at det bør tydeliggjøres at det er fellesrådet som på dette området er ansvarlig for å samordne menighetenes ønsker og for å innhente samtykke fra kommunen.

Avsluttende merknader

KA etterlyser en nærmere vurdering av forholdet mellom kirkeloven § 36 og opplæringsloven på disse områder med henblikk på hvor det vil være mest naturlig å ta inn spørsmål som regulerer samarbeidsrelasjonene mellom skolen og de ulike trossamfunnenes opplæringsvirksomhet. Slik saken nå er fremmet fra departementets side foreligger det nå forslag om endringer kun i kirkeloven og ikke verken i opplæringsloven eller i lov om trdomssamfunn.

KA foreslår videre at departementet, i forbindelse med disse eventuelle endringer i kirkelovens § 36, også legger frem for Stortinget forslaget om endringer i kl § 5 (forsøkshjemmelen) som tidligere har vært fremmet fra kirkelig hold.